

සබරගමුව පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
சப்ரகமுவ மாகாண கல்வி திணைக்களம்
Sabaragamuwa Provincial Department of Education

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2024
மூன்றாம் பருவ சோதனை - 2024
Third Term Test - 2024

13 ශ්‍රේණිය
தரம் 13
Grade 13

බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය I
பௌத்த நாகரீகம் I
Buddhist Civilization I

45 S I

කාලය - පැය දෙකයි
2 மணி நேரம்
Time - 2 hours

උපදෙස් :

- * සියලු ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය යොදන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
- * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන හෝ උත්තරය තෝරාගෙන එය ලකුණු කරන්න.

1. බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම්වලට අනුව තවුස් දම් රැකීම සඳහා වනගත වීම, එහිදී සිය අභිමතය පරිදි බිරිය ද කැට්ටි යා හැකි බවත් පෙන්වා දී ඇත්තේ,
 - (1) ගෘහස්ථ ආශ්‍රමය තුළ දීය.
 - (2) වෛශ්‍ය වර්ණය සතු කාර්යකි.
 - (3) බ්‍රාහ්මණ ආශ්‍රමය තුළ දීය.
 - (4) වානප්‍රස්ථ ආශ්‍රමය තුළ දීය.
 - (5) සන්‍යාසී ආශ්‍රමය තුළ දීය.
2. බ්‍රාහ්මණ සමාජයේ සමාජය තුළ ප්‍රමුඛතම ආගමික සංස්කාර විධියකි යාගය එහි දී යාගයේ අධ්‍යක්ෂකවරයා ලෙස අන්‍යාවශ්‍ය කාර්යක නිරත වූයේ,

(1) යාග කාරක.	(2) උද්ගාතෘ.
(3) හෝතෘ.	(4) යාඥා ග්‍රාහක.
(5) අධිවර්ණ.	
3. අමරාවික්ඛේප වාදය හෙවත් සංඝයවාදය ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ,
 - (1) සංඝය බෙල්ලටීඪීප්‍රත්ත ය.
 - (2) අභිත් කේසකම්බල ය.
 - (3) පකුධ කච්චායන ය.
 - (4) පුර්ණ කස්සප ය.
 - (5) මක්ඛලීගෝසාල ය.
4. කුල හේදය පදනම් වීරහිත එකක් බවත්, උපතින් නොව ක්‍රියාවෙන් පුද්ගලයෙකු උසස් පහත් වන බවත්, වසල සූත්‍රයේදී බුදු රදුන් පෙන්වා දී ඇත්තේ,
 - (1) ඵෙතිභාසික සාධකය ඔස්සේ ය.
 - (2) සමාජ විද්‍යාත්මක සාධකය ඔස්සේ ය.
 - (3) ආචාර විද්‍යාත්මක සාධකය ඔස්සේ ය.
 - (4) ජීව විද්‍යාත්මක සාධක ඔස්සේ ය.
 - (5) මනෝවිද්‍යාත්මක සාධක ඔස්සේ ය.

5. ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවසේ සමාජගතව පැවති ආගමික හා දාර්ශනික මතවාද අතරින් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A. දානයෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන්, සත්‍යවචනයෙන් කිසිදු පින්ක් නැත.
- B. මරණින් පසු සත්වයාගේ සතර මහා භූත විශ්වයේ සතර මහා භූත හා එක්වන බව .
- C. සමස්ථ පෘතුවියේ සියලු ප්‍රාණීන් මරා, එකම මස් ගොඩක් කළද එයින් කිසිදු පවක් අත් නොවේ.
- D. සත්වයාගේ සසර ගමන හා විමුක්තිය ස්වභාව නියතියකට අනුව සිදු වේ.
- E. පෙර කල කර්ම ගෙවා දැමීමෙන් සහ නව කර්ම නොකිරීමෙන් දුකින් නිදහස් වේ.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරින් පූර්ණකස්පගේ ඉගැන්වීම් ඇතුළත් වන්නේ,

- (1) A සහ B. (2) A සහ C.
- (3) B සහ D. (4) B සහ C.
- (5) C සහ E.

6. පරන්තප රජුගේ පුත් උදේන රජු, බුද්ධ කාලීන පාලකයා සේ කටයුතු කල මහා රජුගේ අග නගරය වූයේ,

- (1) සාවන්ථිය යි. (2) කෝසම්ඹිය යි.
- (3) රජගහ නුවර යි. (4) විශාලාව යි.
- (5) උදේනී නුවරට යි.

7. තමන් බුදු රදුන් හා කරුණු කිහිපයකින් සමාන යැයි පැවසූ කොසොල් රජුගේ රජයේ බුදු රදුන් ගත කල වස් කාල ගණනින්,

- (1) 25 කි. (2) 27 කි.
- (3) 28 කි. (4) 24 කි.
- (5) 26 කි.

8. වෙළඳාම සුලු හා මධ්‍යම පරිමාණ, මහා පරිමාණ වශයෙන් ද සංචාරක, පදික, ස්ථාවර වෙළඳාම, දේශීය, විදේශීය වශයෙන්ද ක්‍රි.පූ. 6 දී දක්නට ලැබුණු අතර ඒ සඳහා භාවිතා කල වෙළඳ මාවත්,

- (1) දෙකක් තිබුණි. (2) පහක් තිබුණි.
- (3) තුනක් තිබුණි. (4) හතරක් තිබුණි.
- (5) හයක් තිබුණි.

9. “සිව සස් සිය නැතින්.....”

යනාදී පද්‍යයෙන් විස්තර වන බුදු ගුණය කුමක් ද?

- (1) සුගත. (2) භභවා.
- (3) සන්ථා. (4) අනුත්තර පුරිසධම්මසාරනී.
- (5) බුද්ධ.

10. බුදු රජාණන් වහන්සේ ප්‍රශ්න විසඳු විවිධ ක්‍රම පිළිබඳව පෙළ දහමේ බොහෝ තැන්වල සඳහන් වේ. එහි දී ප්‍රශ්නය පසෙකින් තැබීම යනු,

- (1) විභජ්ජවයාකරණ ය. (2) පුටිපුට්ඨා ව්‍යාකරණ ය.
- (3) ඡිකාංස ව්‍යාකරණ ය. (4) ධ්පනී ය.
- (5) අට්ඨුප්පත්තික ය.

11. “තමන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කරන්නේ වෙනත් ආගමිකයින් ශ්‍රාවකත්වයට හරවා ගැනීමේ අරමුණින් නොවන බව වදාළේ”,

- (1) අරියපරියේසන හා සිගාලෝවාද සූත්‍රවල ය. (2) උපාලි සූත්‍රයේ හා අරියපරියේසන සූත්‍රවල ය.
- (3) උපාලි සූත්‍රය හා මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රවල ය. (4) උපාලි සූත්‍රය හා උදුම්බරික සිහනාද සූත්‍රවල ය.
- (5) අරියපරියේසන හා උදුම්බරික සිහනාද සූත්‍රවල ය.

12. “මිනිස් වර්ගයාගෙන් වැඩිම සංඛ්‍යාවකින් පුජා ලද තැනැත්තා ලෙස ඉතා පහසුවෙන් වෙන් කොට දැක්විය හැක්කේ බුදු රජාණන් වහන්සේ ය” ඉහත ප්‍රකාශය සිදු කරන ලද්දේ,
- (1) එඩ්වින් ආනෝල්ඩ් ය.
 - (2) බර්ට්න්ඩ් රසල් ය.
 - (3) මහාවාරිය සෝණ්ඩර්ස් ය.
 - (4) මහාවාරිය මැක්ස් මුලර් ය.
 - (5) මහාවාරිය ලක්ෂ්මී නරසු ය.

13. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් නොගැලපෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,

- A. සම්පසාදිතිය සූත්‍රය දේශනා කිරීමෙන් බුදු රජුන්ගේ පැසසුමට ලක්වීම.
- B. බෙල්ලට්ටිසිය තෙරුන් වහන්සේ උපද්‍යායන් වහන්සේ වීම
- C. ගැඹුරු දහම්කරුණු සරල ලෙස විස්තර කිරීමේ හැකියාව
- D. “වේදනා පරිග්ගහ” සූත්‍රය අසා අරහත් ඵලයට පත් වීම

- (1) A ය.
- (2) A හා B ය.
- (3) C හා D ය.
- (4) C ය.
- (5) B ය.

14. “අත්තකාර, පරකාර, ආරම්භ ධාතු, නික්කම ධාතු, ධීති ධාතු, උපක්කමධාතු යන ඉගැන්වීම් තුළින්”,

- (1) පුද්ගල ශක්තිය අර්ථවත් කෙරේ.
- (2) පුද්ගල පෞරුෂ ලක්ෂණ අර්ථවත් කෙරේ.
- (3) පුද්ගල ස්වභාවය අර්ථවත් කෙරේ.
- (4) පුද්ගල වගකීම අර්ථවත් කෙරේ.
- (5) පුද්ගල ස්වභාවය අර්ථවත් කෙරේ.

15. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) සමාජ ප්‍රභවය හා විකාශය ඊශ්වර නිර්මාණවාදය මත පමණක් පදනම් ව පවතින බව.
- (2) සමාජ ප්‍රභවය හා විකාශය පිළිබඳව බෞද්ධ ඉගැන්වීම් මගින් නිර්මාණවාදී සංකල්ප බැහැර වේ.
- (3) පාරසරික, ආර්ථික, දේශපාලන සාධක පමණක් සමාජ ප්‍රභවයට හේතු වූ බව.
- (4) ආචාර විද්‍යාත්මක හා මනෝවිද්‍යාත්මක සාධක පමණක් බලපා ඇති බව.
- (5) සමාජ ප්‍රභවය හා විකාශය සංකල්පමය වශයෙන් පමණක් පෙන්වා දී තිබේ.

16. ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකාවන්ගේ දක්ෂතා පදනම් කර ගනිමින් තනතුරු ප්‍රධානය කළ බව අංගුත්තර නිකායේ ඒතදග්ග පාලියේ සඳහන් වේ. ඒ අනුව “විරරාත්‍රඤ්ඤ” හික්ෂුණින් අතර අග්‍රස්ථානය හිමි වූයේ,

- (1) මහා පුජාපතී ගෝතමී රහත් තෙරණින්ට ය.
- (2) ධම්ම දින්නා රහත් තෙරණින් වහන්සේට ය.
- (3) උත්පලවන්ණා රහත් තෙරණින් වහන්සේට ය.
- (4) පටාවාරා රහත් තෙරණින් වහන්සේට ය.
- (5) බෙමා රහත් තෙරණින් වහන්සේට ය.

17. පහත දැක්වෙන්නේ රාජ්‍ය පාලනයට අයත් බෞද්ධ ඉගැන්වීම් වේ. එහි දී කුටදන්න සූත්‍රාගත දේශපාලන මූලධර්ම අනුව සාර්ථක රජ්‍ය පාලකයෙකු වීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් ඇතුළත් වරණය වන්නේ,

- A. බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ට දැහැමි රැකවරණය සැලසීම
- B. මනා දැන උගත්කමකින් යුක්ත වීම
- C. බලවත් වූ අණ පිළිපදින සිවුරහ සෙනහක් ඇත්තකු වීම.
- D. අපරාධ මර්ධනය කරමින් අපරාධ වැලැක්වීම
- E. ප්‍රසාදය පළවන සුළු තැනැත්තෙකු වීම

- (1) A, B, සහ C යි.
- (2) B, C සහ E යි.
- (3) B, C සහ E යි.
- (4) C, D සහ E යි.
- (5) B, A සහ D යි

18. බෞද්ධ රාජ්‍ය පාලකයෙකු තම පාලන කන්ත්‍රය තුළ සිටි වැදෑරුම් ජාතික ප්‍රතිපදා වට අනුගත වෙමින් තම රාජ්‍ය සෞභාග්‍යමත් හා සුරක්ෂිත භාවයෙන් ගොඩනැගීමට නම්,
- (1) දස රාජ ධර්මවලට අනුව පාලනය මෙහෙය විය යුතුය.
 - (2) සතර අගනිවලින් මිදී පාලනය මෙහෙය විය යුතුය.
 - (3) සජ්ඣ අපරිභානීය ධර්මවලට අනුව පාලනය මෙහෙය විය යුතුය.
 - (4) පංචශීල ප්‍රතිපදාවට අනුව පාලනය මෙහෙය විය යුතුය.
 - (5) දස සක්විතිවත්වලට අනුව පාලනය මෙහෙය විය යුතුය.
19. මිනිසාගේ හොඳ නරක තීරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මිනුම් දඩු කිහිපයක් බුදු දහමේ පෙන්වා දී තිබේ. ඒ අතර අත්තුපනායික ධර්ම පරියාය පිළිබඳව කරුණු දැක ගත හැක්කේ,
- (1) මහා සුදස්සන සූත්‍රයේය
 - (2) කුට දන්ත සූත්‍රයේය
 - (3) සිගාලෝවාද සූත්‍රයේය
 - (4) වේලුද්වාර සූත්‍රයේය
 - (5) කාලාම සූත්‍රයේය
20. බුදු දහමේ දස කුසල් මෙන්ම දස අකුසල් ද උගන්වයි. ඊට අදාළව කයින්, වචනයෙන්, සිතීන් යන ත්‍රිවිධ ද්වාරයෙන් කුසලාකුසල කර්ම සිදු වේ. ඊට එල විපාකද වෙන වෙනම දැක්වෙන අතර අභිද්‍යාවෙන් බැහැරවීම,
- (1) කායික මෙන්ම මානසික කුසලයකි
 - (2) මානසික කුසලයකි
 - (3) කායික කුසලාකුසලයකි
 - (4) වාචසික කුසලයකි
 - (5) මානසික හා වාචික කුසලාකුසලයකි
21. වසරක් පාසා යෞවන සමිතිය මගින් සංවිධානය කරන ධර්ම දේශනාමය පිංකඅම මෙවර ද පැවැත් වූ අතර මියගිය ගම්වාසීන්ට පිං පැමිණ වීම ප්‍රධාන අරමුණු අතර විය. හේවිසි නාද පවත්වමින් දේශකයන් වහන්සේ වඩමවා ගත් තරුණ පිරිස මහත් ගෞරවයෙන් උන්වහන්සේගේ පා දෝවනය කොට, උන් වහන්සේට ගරු බුහුමන් දක්වා වන්දනා මාන කොට දැහැන් ගිලන්පස පිළිගනවන ලදී. පිරිස පංචශීලයේ පිහිටුවා දස පුන්‍ය ක්‍රියා පිළිබඳව පවත්වන ලද උන්වහන්සේගේ සාරවත් දේශනාව සියලු දෙනා කර්මඵල විශ්වාස කරමින් සමාක් දෘෂ්ටියෙන් ශ්‍රවණය කළේය. අවසානයේ දහම් පඩුරු පුදා, පැන් වඩා, මියගිය සාමාජිකයින්ට පිං පැමිණ වූ සැදැහැනියෝ සාදු කියා පිං අනුමෝදන් කොට පිංකම හමාර කලහ.
- මෙම ඡේදයට අනුව ධර්ම දේශනා පිං කමට සහභාගී වූවෝ දස පුන්‍ය ක්‍රියාවලින්
(1) නවයක් සිදු කළහ	(2) හයක් සිදු කළහ
(3) අටක් සිදු කළහ	(4) හතක් සිදු කළහ
(5) හයක් සිදු කළහ	
22. අමුලිකා ශ්‍රද්ධාවේ විශේෂ ලක්ෂණය ලෙස,
- (1) තෙරුවන් කෙරෙහි අසීමිත භක්තියක් පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය
 - (2) තෙරුවන් කෙරෙහි අසීමිත ශ්‍රද්ධාවක් පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය
 - (3) පිනට කැප වූ සිතක් පහලව තිබීම ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.
 - (4) ශ්‍රද්ධාව හා ජරඤ්ච සමානව පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය.
 - (5) තෙරුවන් පිළිබඳව අවල ශ්‍රද්ධාවක් පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය.
23. දිලිඳුකම හෙවත් දුප්පත්කම පුද්ගලයාට දුකකි. ගෘහස්ථ ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට අවැසි සැප හතරක් අංගුත්තර නිකායේ අණන සූත්‍රය මගින් පෙන්වා දී ආර්ථික සමාද්ධිය ඇති කර ගැනීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත. එම සැප අතර “හෝග සුඛ” යනුවෙන් පෙන්වා දී ඇත්තේ,
- (1) ධනය ඇතැයි සිතීමෙන් ලබන සතුටයි.
 - (2) නිවැරදිව ජීවත්වීමෙන් ලබන සතුටයි.
 - (3) ධනය තැන්පත් කිරීමෙන් ලබන සතුටයි.
 - (4) ධනය පරිභෝජනය කිරීමෙන් ලබන සතුටයි.
 - (5) ණය නොවීමෙන් ලබන සතුටයි.

24. පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳව අගනා ඉගැන්වීම් රැසක් බෞද්ධ සූත්‍ර දේශනා තුළ අන්තර්ගතය මෙයින් වෘක්ෂලතා හා පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළ ඉගැන්වීම් ඇතුළත් සූත්‍රයක් වන්නේ,

- (1) මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රයයි.
- (2) මෙන්ත සූතරයයි.
- (3) වනරෝප සූතරයයි.
- (4) වක්කවත්තී සිහනාද සූත්‍රයයි.
- (5) වණිජ්ජා සූත්‍රයයි.

25. සිඟාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව නැගෙනහිර හා දකුණු දිශාවන්ගෙන් නියෝජනය වන්නේ,

- (1) පැවිදි උතුමන් සහ ගුරුවරුන් ය.
- (2) දෙමාපිය සහ ගුරුවරුන් ය.
- (3) දෙමාපියන් සහ මිතුරන් ය.
- (4) දෙමාපියන් සහ අඹුදරුවන් ය.
- (5) මිතුරන් සහ අඹුදරුවන් ය.

26. දීඝ නිකායේ සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේ බෝග විනාශ මුඛයකින් සිදුවන හානි හය බැගින් කරුණු තිස් හයක් දේශනා කොට ඇත. ඒ අතරින් “මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙහි” ආදීනවයක් ලෙස සැලකෙන්නේ,

- (1) බොහෝ දුක් කරදරවලට භාජනය වීම.
- (2) මිතුරන්ගේ අප්‍රසාදයට භාජනය වීම.
- (3) ප්‍රඥාව දුර්වල වීම.
- (4) බොහෝ දෙනාගේ සැකයට භාජනය වීම.
- (5) අවාහ විවාහ සඳහා නොපතන පුද්ගලයෙක්වීම.

27. “අත්තසම්මා පණ්ඩිව” යන මංගල සූත්‍රාගත පාඨයෙන් අර්ථවත් වනුයේ,

- (1) නිදොර මනාව හික්මවා ගැනීමයි.
- (2) පෙර කළ පින් ඇය්හි බවයි.
- (3) සිත මනාසේ පිහිටුවා ගැනීමය.
- (4) නිවැරදි කර්මාන්ත ඇති බවයි.
- (5) අඹුදරුවන්ට සංග්‍රහ කිරීමයි.

28. “කම්මැලි වූ කායික වෛතසික විරිය නැති කෙනෙකුගේ සියක් අවුරුදු ජීවිතයට වඩා දැඩි විරියයෙන් යුක්තයාගේ එක දවසක ජීවත් වීම ඉතා උතුම් ය.” යන අර්ථය ප්‍රකාශ වන ධම්මපද ගාථාව කුමක් ද?

- (1) ජයං චේරං පසවති
- (2) අන්තනාව කතං පාපං
- (3) කායේන සංචරෝ සාධු
- (4) යෝ චේ වස්සතං ජීවේ
- (5) නිධිනංච පවත්තාරං

29. සුදුසු ප්‍රදේශයක වාසය කිරීමෙන් යහපතක් ම සිදු වන බව හොඳින් ම දැන සිටි ගුණදාස උපාසකතුමා ගමේ වෙසෙන පණ්ඩිත ජනයාගේ ඇසුර ට ප්‍රිය කළේය. සමාජයේ වෙසෙන පිදිය යුක්තන්ට ඉහළින් ම පුද සත්කාර කළ හෙතෙම දෝෂාරෝපණවලදී නිදොර මනා සේ හික්මවාගෙන ඉවසීමෙන් යුක්තව, යහපත් වචන කතා කරන ප්‍රදේශයක වාසය කිරීමට වාසනාවන්ත වූයේ ය. මංගල සූත්‍රයට අනුව මෙහි අතුළත් මංගල කරුණු ගණන,

- (1) පහකි. (2) හයකි. (3) හතකි.
- (4) අටකි. (5) නවයකි.

30. බුද්ධ කාලීන ධර්මදූත සේවාවේ ප්‍රශස්ත කාර්යභාරයක් ඉටු කළ ධර්මධර හා විනයධර ජ්‍යෙෂ්ඨ ශ්‍රාවකයන් අතර ප්‍රේමයෙන් යුතු ප්‍රදේශයට වැඩම කොට තම ඥාති වර්ගයා ඇතුළු ප්‍රදේශවාසීන් සසුන්ගත කිරීමට කටයුතු කළ හික්ෂුන් වහන්සේ වන්නේ,

- (1) මහාකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ ය.
- (2) කොණ්ඩඤ්ඤ මහරහතන් වහන්සේ ය.
- (3) සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ ය.
- (4) මුගලන් මහරහතන් වහන්සේ ය.
- (5) මහාකච්චායන මහරහතන් වහන්සේ

31. මහාකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ ශික්ෂුන් අතර අග තනතුර හොබවමින් ගමීන් ගමට ගොස් ධර්ම ප්‍රචාරය කිරීම ධර්මදූත මෙහෙවර ඵලදායී වීමට හේතු විය.

- (1) නුවණැති. (2) දුක්ගොඩාරී.
- (3) විරරාජඥ. (4) ධර්ම කථික.
- (5) සාද්ධිමත්.

32. “බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ගැයුණු වූ ධර්මය නොයෙක් ජාතියෙහි මල් එක මලස්නෙක සැලුවා සේ ඒ ඒ සත්තවයන් උදෙසා දෙසූ හෙයින් පිළිවෙලක් නැතිව අනාගතයෙහි නොපවත්නා ලෙස තැබුයේ ය. එසේ හෙයින් දැන් ම ධර්ම සංගායනාව කරනු කැමතියේ” යන ප්‍රකාශය ඇතුළත් ග්‍රන්ථය ලෙස සැලකෙන්නේ

- (1) මහාවංශය. (2) ධුපවංශය.
- (3) සමන්තපාසාදිකාව. (4) පූජාවලිය.
- (5) සද්ධර්මාලංකාරය.

33. තමන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් ධර්ම විනය ශාස්තෘත්වයෙහිලා සැලකිය යුතු යැයි පිරිනිවීමට ආසන්න සමයෙහි බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කොට ඇතැයි සඳහන් සූත්‍රය කුමක් ද?

- (1) දී.නි.සංගීති සූත්‍රය.
- (2) දී.නි.දසුත්තර සූත්‍රය.
- (3) ම.නි. ගුලිස්සානි සූත්‍රය.
- (4) දී.නි. මහාපරිනිබ්බන සූත්‍රය.
- (5) ම.නි. සම්මාදිට්ඨි සූත්‍රය.

34. ක්‍රි.ව. 983 – 995 අතර කාලය තුළ වික්‍රමශීලා විශ්වවිද්‍යාලයේ ද්වාරපණ්ඩිතවරුන් විද්‍යා මණ්ඩප භාරව කටයුතු කර ඇති ආකාරය නිවැරදි ව ගලපා ඇති පිලිතුර තෝරන්න.

• රත්නාකර ශාන්ති	A	-	පෙරදිග දොරටුව
• වාගීෂ්වර කීර්ති	B	-	බටහිර දොරටුව
• නරෝපා	C	-	පළමුවැනි දොරටුව
• ප්‍රඥා කරමනී	D	-	දකුණු දොරටුව
• රත්න වජ්‍ර	E	-	උතුරු දොරටුව

- (1) ABDEC. (2) ABEDC.
- (3) ADECD. (4) ABCED.
- (5) ABCDE.

35. බුදු දහම දේශාන්තර ව්‍යාප්තියට පත්කරලීම සඳහා තෙවන ධර්ම සංගායනාව ඉවහල් විය. මොග්ගලී පුත්තනිස්ස තෙරුන්ගේ අනුශාසනා පරිදි රටවල් නවයකට ධර්ම දූත කණ්ඩායම් යවනු ලැබූහ. ඒ අතරින් මහීසමණ්ඩලය, වනවාස දේශය, අපරන්ත දේශය යන ප්‍රදේශවලට පිටත් කර යවනු ලැබූ ධර්ම දූත කණ්ඩායම්වල නායකත්වය දරණ ලද්දේ,

- (1) මජ්ඣන්තික, මහාදේව, රක්ඛිත යන හිමිවරුන් ය.
- (2) මහාදේව, රක්ඛිත, මහා ධම්මරක්ඛිත යන හිමිවරුන් ය.
- (3) මහාරක්ඛිත, මජ්ඣම, රක්ඛිත යන හිමිවරුන් ය.
- (4) මහාරක්ඛිත, මජ්ඣම, සෝණ හා උත්තර යන හිමිවරුන් ය.
- (5) මහාදේව, රක්ඛිත, යෝනක ධම්මරක්ඛිත යන හිමිවරුන් ය.

36. කණිෂ්ක අධිරාජ්‍යයාගේ රාජ සභාවේ සිටි බෞද්ධ මහා පඬිවරයෙක් වන්නේ,

- (1) ශාන්ත රක්ෂිත හිමිය.
- (2) බුද්ධසෝභ හිමිය.
- (3) නාගර්ජුන හිමිය.
- (4) ධර්මාකර හිමිය.
- (5) ධර්මපාල හිමිය.

37. මෞර්ය වංශයේ තුන්වන පාලකයා වූ අශෝක රජතුමා බෞද්ධ ඍහිත්‍යයේ ධර්මාශෝක නමින් ද හින්දු ඍමයික ග්‍රන්ථවල නමින්ද හැඳින්වේ.

- (1) අශෝකවර්ධන.
- (2) ද්විතීක අශෝක.
- (3) චණ්ඩාශෝක.
- (4) පියදස්සිලාපා.
- (5) දේවානම්පිය දසි.

38. පහත සඳහන් වන්නේ භාරතයේ පැවති බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාල සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයකි.

- A. ගොඩනැගිල්ලක රසායනාගාරයක්, වෛද්‍ය විද්‍යාලයක් හා නේවාසිකාගාරයක් තිබිණි.
- B. විශ්වවිද්‍යාල භූමියෙන් බුද්ධ ප්‍රතිමා, බෝසන් ප්‍රතිමා, දේව ප්‍රතිමා, ශිලාලේඛන සොයා ගෙන ඇත
- C. කුලපති යටතේ ප්‍රධාන කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩල දෙකක් තිබිණි
- D. පුස්තකාලයෙහි අරමුදලක් තිබූ බව ගුහසේන රජතුමා විසින් පිහිටුවන ලද සෙල්ලිපියක දැක්වේ
- E. හිසුංසියෑ තෙරුන්ගේ වාර්තාව අනුව මෙම විශ්වවිද්‍යාලයේ සංඝාරාම 100 කි.

මෙයින් වලඟි විශ්වවිද්‍යාලය හා සම්බන්ධ නිවැරදි ප්‍රකාශ වන්නේ

- (1) AB පමණි. (2) ABC පමණි.
- (3) ABCD පමණි. (4) CDE පමණි.
- (5) DE පමණි.

39. විවිධ ඇදහිලි හා විශ්වාසයන්ට අනුග්‍රහය දැක් වූ පණ්ඩුකාභය රජු යක්ෂ වන්දනාව පිළිබඳව විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක් වූ බව මහාවංශ වාර්තාවෙන් පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව රජු විසින් අනුරාධපුර නගරයට නැගෙනහිර දෙසින් දෙවොලක් ඉදිකර දෙන ලද්දේ,

- (1) කාලවෙල යක්ෂයා උදෙසාය.
- (2) විත්තරාජ යක්ෂයා උදෙසාය.
- (3) වළවාමුඛි යක්ෂණිය උදෙසාය.
- (4) පුත්තීන්ධර යක්ෂයා උදෙසාය.
- (5) මහේෂ යක්ෂයා උදෙසාය.

40. පහත සඳහන් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ගෞරවාදරයට ලක් වූ දෙව්වරු ගැන ය.

- (1) බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් කේශ ධාතු ලබා ගන්නේ A කම්මාර දෙවියන් ය
- (2) ලෝකුරුවන්ට අධිපති B පුර දෙවියන් ය
- (3) දඩයක්කරුවන්ට අධිපති C ව්‍යාධි දෙවියන් ය
- (4) අනුරාධපුරයට පමණක් අධිපති D සුමන සමන් දෙවියන් ය
- (5) සිරිලක් දිවයිනට ම අධිපති E උපුල්වන් දෙවියන් ය

ඉහත ප්‍රකාශ නිවැරදිව ගලපා පිළිතුර තෝරන්න

- (1) DACBE. (2) ACBED.
- (3) DCABE. (4) EDCBA.
- (5) BCDEA.

41. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) අභයගිරි විහාරයේ ප්‍රයෝජනය පිණිස ගජබා රජතුමා විසින් ගාමිණී නිස්ස ජලාශය ඉදි කිරීම.
- (2) කුපික්කල නිස්ස හිමි විසින් වලගම්බා රජුට නැවත රාජ්‍ය ලබා ගැනීම සඳහා උදව් ලබා දීම.
- (3) දෙවනපෑතිස් රජතුමා හත්ථාල්හක මෙහෙණවර ඉදි කොට භික්ෂුණින් වහන්සේලාට පූජා කිරීම.
- (4) දෙවනපෑතිස් රජතුමා අනුරාධපුරයේ ජේතවනාරාමය ඉදි කොට භික්ෂුන් වහන්සේලාට පූජා කිරීම.
- (5) මහසෙන් රජතුමා අනුරාධපුරයේ ජේතවනාරාම විහාරය ඉදි කොට භික්ෂුන් වහන්සේලාට පූජා කිරීම.

42. ලක්දිව බුදු සසුන පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව ශාසනමාමක රජවරුන් විසින් බෞද්ධ ආරාම මෙන්ම පිරිවෙන් ද කරවා සසුනට පූජා කරන ලදී. එම පිරිවෙන් අතුරෙන් වියපත් අට ගණ යන නමින් සම්භාවනාවට පත් මූලාසන්න අටක් පැවතුනි. එම මූලාසන්න අට අයත් ඒවායෙන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A. - උත්තර මූල
- B. - ගලතුරු මූල
- C. - විල්ගම් මූල
- D. - කප්පර මූල
- E. - දක්ඛිණ මූල

ඉහත සඳහන් මූලාසන්න අතරින් මහාවිහාරයට අයත් මූලාසන්න තෝරන්න.

- (1) A හා B. (2) A හා C.
- (3) B හා C. (4) D හා E.
- (5) A හා E.

43. පහත සඳහන් ශාසනික සේවාවන් ඉටු කරන ලද රජවරු කවුරුන් ද?

- A. මහාවිහාරය සීමාව පිහිටුවා මහාවිහාරය ඉදි කර බුදු සසුනට පිළිගැන්වීම.
- B. විනය සංගායනාවක් පවත්වා ශාසන විරස්ථිතියට දායක වීම.
- C. චේතියගිරියේ අටසැට ලෙන් ඉදිකර මිහිදු හිමියන් ඇතුලු භික්ෂු පිරිසට පහසුකම් සැලසීම.
- D. භික්ෂුණින් සඳහා අශෝකාරාමය නම් ආරාමය ඉදි කිරීම.

- (1) දුටුගැමුණු රජතුමා. (2) වලගම්බා රජතුමා.
- (3) දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා. (4) මහසෙන් රජතුමා.
- (5) වසභ රජතුමා.

44. ප්‍රාග් බෞද්ධ ලංකාවේ පැවති දේශීය සම්භවයක් නොවන ආගම් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

- (1) බ්‍රාහ්මණාගම, යකුන් ඇදහීම.
- (2) බ්‍රාහ්මණාගම, ජෛනාගම.
- (3) වෘක්ෂ ඇදහීම, ජෛනාගම.
- (4) මළවුන් ඇදහීම, නාගයන් ඇදහීම.
- (5) ශිව ආගම, දේවනාවුන් ඇදහීම.

45. මියන්මාරයට බුදුදහම ලැබීමෙන් පසු මියන්මාර සංස්කෘතියේ ඇති වූ වෙනස්කම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - කුලහේදය නොසලකා එකම ථේරවාදී රාජ්‍ය බවට විරුදාවලිය ලැබීම.
- B - ආසියාවේ වෙනත් කිසිදු කාන්තාවකට නොමැති නිදහසක් බුරුම කාන්තාවට හිමි වීම.
- C - රාජ්‍ය ආගම බුද්ධාගම වූ අතර එය ආරක්ෂා කිරීමට රජය බැඳී සිටීම.
- D - දෛනික ව ආගමික කටයුතුවල නිරත වීමට අවශ්‍ය පූජාසනයක් කාමරයක සකස් කර තිබීම.
- E - ලොකු කුඩා සෑම අයෙකුගේ ම ගෙලෙහි බුද්ධ රූපයක් පැළඳගෙන සිටීම.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරින් මියන්මාරයට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

- (1) ABE. (2) ABD. (3) CDE.
- (4) BCD. (5) ABC.

46. කායිලන්තයේ වාර්ෂිකව පවත්වන උත්සව අතර එය රජතුමා අනිවාර්යයෙන් සහභාගිවන උත්සවය ලෙස සැලකෙන්නේ,
 (1) පොසොන් උත්සවය. (2) හනමනිසූරි උත්සවය. (3) වෙසක් උත්සවය.
 (4) කඩින පූජා උත්සවය. (5) තේ පානෝත්සවය.

47. ජපන් ජනයා විසින් බෞද්ධ වාරිත්‍රානුකූලව වාර්ෂිකව සමරනු ලබන “බුදුන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය” සිහි ගන්වන උත්සවය හඳුන්වන්නේ,
 (1) බොන් නමින් ය.
 (2) නෙහන් නමින් ය.
 (3) ජෝදෝ නමින් ය.
 (4) හනමනිසූරි නමින් ය.
 (5) තේ පානෝත්සවය නමින් ය.

48. ගැලපෙන ආකාරයට සසඳා පිළිතුර සොයන්න.

1. හොරයුපී විහාරය	-	A	- නරදයිබුන්සු ප්‍රතිමාව
2. තෝදයිපී විහාරය	-	B	- හොරයුපී විහාරය
3. ලෝකඩ බුදුපිළිමය	-	C	- භෞෂජ්‍ය ගුරු බුද්ධ ප්‍රතිමාව
4. පැරණි දැවබුටා ගොඩනැගිල්ල	-	D	- වෛරෝචන බුදුරදුන්ගේ පිළිමය

ඉහත ප්‍රකාශවලට අනුව නිවැරදි වරණය තෝරන්න.
 (1) ABCD. (2) CDAB. (3) CDAB.
 (6) ADCB.

49. බුද්ධ ප්‍රතිමා පිළිබඳ කරුණු අධ්‍යනය කරන බොහෝ වියතුන්ගේ මතය වන්නේ භාරතීය බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණයේ ආරම්භය ක්‍රි.ව. 1 වෙනි සියවසේ දී පමණ සිදුවුණු බවයි. මෙහිලා පුරෝගාමී වූයේ කනිෂ්ක රජුය. නමුත් මූලින් ම බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණය කිරීමේ ගෞරවය ලාංකේය කලාකරුවන්ට හිමි වූයේ යැයි මත පළ කල විද්වතුන් අතර ප්‍රමුඛත්වය ගනු ලබන්නේ,
 (1) ඩී.ටී. දේවෙන්ද්‍ර, සිරිගුණසිංහ, නන්දදේව විජේසේකර
 (2) ඩී.ටී. දේවෙන්ද්‍ර, වින්සන්ට් ස්මිත්, පර්සි බ්‍රවුන්
 (3) සිරිගුණසිංහ, වින්සන්ට් ස්මිත්, පර්සි බ්‍රවුන්
 (4) නන්දදේව විජේසේකර, පර්සි බ්‍රවුන්, සිරිගුණසිංහ
 (5) ඩී.ටී. දේවෙන්ද්‍ර, හැවල්, සිරිගුණසිංහ

50. බුද්ධ ප්‍රතිමාව සම්බන්ධයෙන් විවිධ විද්වතුන් විසින් මුද්‍රා රැසක් හඳුන්වා දී ඇත. ඒ අතරින් ධර්ම දේශනා විලාසයෙන්, ධර්මය පැහැදිලි කිරීම සාරානාත් බුද්ධ ප්‍රතිමාවෙන් පිළිඹිබු වන බව විද්වතුන්ගේ මතයයි. එම මුද්‍රාව හඳුන්වන්නේ,
 (1) අභය මුද්‍රාව නමිනි. (2) ධ්‍යාන මුද්‍රාව නමිනි
 (3) ධර්ම වක්‍ර මුද්‍රාව නමිනි. (4) වරද මුද්‍රාව නමිනි
 (5) විතර්ක මුද්‍රාව නමිනි.

**